

Sprawozdanie z jakości kształcenia w Szkole Doktorskiej UJD za rok akademicki 2021/2022

Kwestie jakości kształcenia w szkole doktorskiej zostały uregulowane Rozporządzeniem MEiN z dnia 27 września 2021 r. w sprawie ewaluacji jakości kształcenia w szkole doktorskiej. Rozporządzenie określa szczegółowe kryteria ewaluacji jakości kształcenia w szkole doktorskiej, co pozwoliło skoncentrować uwagę na właściwych sprawach dotyczących jakości kształcenia.

W marcu i kwietniu 2022 r. uchwałami Rady Szkoły Doktorskiej (RSD) zostały powołane nowe tzw. dziedzinowe Zespoły Jakości Kształcenia (ZJK-SD) w miejsce istniejącego wcześniej jednego ZJK-SD. Powołano ZJK-SD w dziedzinie nauk humanistycznych, nauk ścisłych i przyrodniczych oraz w dziedzinie sztuki, a w maju 2022 r. uchwałą RSD wybrano przewodniczących tych zespołów.

Następnie zostały przygotowane i uchwalone zmiany w Uczelnianym Systemie Jakości Kształcenia uwzględniające szkołę doktorską i jej specyfikę:

- Uchwała Senatu nr 32.2022 z dnia 25 maja 2022 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Uchwały Senatu nr 125.2020 z dnia 28 października 2020 r. w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia;
- Zarządzenie wewnętrzne nr R021.1.46.2022 z dnia 19 maja 2022 r. w sprawie zmiany Zarządzenia wewnętrznego Nr R.021.1.132.2020 z dnia 23 listopada 2020 r. w sprawie powoływania i zadań zespołów będących w strukturze Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Humanistyczno-Przyrodniczym im. Jana Długosza w Częstochowie.

Przygotowano również i wprowadzono do obiegu Zarządzenie wewnętrzne Nr R021.1.45.2022 z dnia 19 maja 2022 r. w sprawie tworzenia sprawozdań związanych z jakością kształcenia w Szkole Doktorskiej.

Nowo powołane Zespoły Jakości Kształcenia dokonały weryfikacji dokumentów zgromadzonych w Szkole Doktorskiej i na tej podstawie przygotowały sprawozdania z działalności zespołów.

W roku akademickim 2021/2022 dokonano również nowelizacji kryteriów i warunków rekrutacji do Szkoły Doktorskiej UJD na rok akademicki 2022/2023 (luty 2022), nowelizacji programu kształcenia w Szkole Doktorskiej (marzec 2022) oraz nowelizacji regulaminu Szkoły Doktorskiej (kwiecień 2022).

Przeprowadzono także hospitacje zajęć dydaktycznych prowadzonych z doktorantami, jak również hospitacje zajęć prowadzonych przez doktorantów. Wyniki tych hospitacji są bardzo pozytywne, nie budzą zastrzeżeń.

Dokonano również analizy ankiet oceny zajęć dydaktycznych realizowanych w Szkole Doktorskiej w roku akademickim 2021/2022 wypełnianych przez doktorantów. W sumie wypełnionych zostało 45 ankiet w sem. zimowym i 46 w sem. letnim. W sem. zimowym oceniono 24 pracowników i 19 zajęć, natomiast w sem. letnim – 10 pracowników i 14 zajęć.

Zajęcia zostały ocenione bardzo wysoko, tylko w jednym przypadku oceny wzbudziły zaniepokojenie – w stosunku do prowadzącego zajęcia toczy się postępowanie wyjaśniające. W semestrze zimowym było 5 komentarzy pozytywnych, a w semestrze letnim 5 bardzo pozytywnych i jeden negatywny dotyczący osoby, wobec której toczy się postępowanie. W dwóch komentarzach z semestru zimowego znalazły się sugestie potrzeby stworzenia ankiety oceny administracji uniwersytetu.

W trosce o jakość kształcenia odbyły się spotkania Dyrektor SD z doktorantami (styczeń 2022, a następnie maj 2022), spotkania z ZJK (kwiecień i lipiec 2022) oraz spotkanie z przewodniczącymi Rad Dyscyplin (czerwiec 2022), na których przekazywane były istotne informacje dotyczące Szkoły Doktorskiej i kształcenia doktorantów.

W semestrze zimowym 2021/2022 w związku z pandemią Covid-19 zajęcia w Szkole Doktorskiej odbywały się w większości z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, natomiast w semestrze letnim jedynie wykłady odbywały się zdalnie, natomiast zajęcia praktyczne, co do zasady prowadzone były w formie stacjonarnej. Część seminariów doktoranckich, których uczestnikami byli doktoranci z Ukrainy, odbywała się, ze względu na wojnę w Ukrainie, w formie webinarium.

W czerwcu 2022 r. odbyły się dwie oceny śródkresowe doktorantek III roku kształcenia, które rozpoczęły kształcenie w szkole doktorskiej dopiero od 2021 roku, a we wrześniu 2022 r. przeprowadzono oceny śródkresowe doktorantów II roku kształcenia. Jedna ocena śródkresowa odbyła się w październiku z powodu choroby i zwolnienia lekarskiego przewodniczącego komisji ewaluacyjnej. Wszystkie oceny śródkresowe odbyły się bez zakłóceń, zgodnie z obowiązującymi procedurami w Szkole Doktorskiej UJD i zakończyły się wynikiem pozytywnym.

Rekomendacje i zalecenia ZJK-SD

1. Należy uzupełnić we wskazanych przez ZJK-SD programach kształcenia i sprawozdaniach:
 - kody przedmiotów
 - oznaczenia semestrów
 - formy zajęć
 - symbole efektów kształcenia według 8 PRK
 - podpisy autorów dokumentów.

Należy również sporządzić wskazane sprawozdania na właściwych formularzach.

2. Proponuje się stworzenie ścieżki wsparcia finansowego do wyjazdów konferencyjnych i artystycznych doktorantów SD UJD.
3. Sugeruje się aktualizację zawartości sylabusów przedmiotowych w USOS przez ich koordynatorów. Większość sylabusów jest przygotowana poprawnie oraz oddaje treść kształcenia. Niektóre sylabusy wymagają korekty i uzupełnienia.
4. W przypadku indywidualnych planów badawczych sugeruje się zwrócenie uwagi na właściwe opracowanie harmonogramu przygotowania rozprawy doktorskiej, zakładanych etapów pracy naukowej i terminów ich wykonania oraz pozostałych planowanych aktywności doktoranta.

5. Zaleca się przeprowadzenie z doktorantami pierwszego roku kształcenia spotkania poświęconego szczegółowemu omówieniu sposobu przygotowania indywidualnego planu badawczego (IPB).
6. W sporadycznych przypadkach, stwierdzono pewne niedociągnięcia związane np. z niepełną dokumentacją. W związku z tym zaleca się uzupełnienie brakującej dokumentacji oraz dbanie o terminowość w składaniu załącznika nr 1 (sprawozdania z weryfikacji efektów uczenia).
7. Sugeruje się, w przypadku kandydatów do Szkoły Doktorskiej, uwzględnianie podczas rekrutacji (rozmów kwalifikacyjnych) potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Sugeruje się zamieszczenie ogłoszenia dotyczącego rekrutacji kandydatów do Szkoły Doktorskiej w języku angielskim na głównej stronie Uczelni.
8. Zespół sugeruje, aby promotorzy byli zobowiązani do podnoszenia swoich kompetencji w zakresie opieki naukowej nad doktorantem oraz brali udział w przeznaczonych dla nich szkoleniach.
9. Należy podjąć szersze działania w celu zachęcenia doktorantów do korzystania z programów NAWA oraz uczestniczenia w wymianie międzynarodowej w ramach programu ERASMUS+. Zaleca się podjęcie działań w celu zachęcania doktorantów do odbywania naukowych staży zagranicznych oraz aplikowania w konkursach pozwalających pozyskać środki na wyjazdy. Rekomenduje się rozszerzanie oferty zajęć o zajęcia prowadzone w języku angielskim.
10. Zaleca się stworzenie ankiety dorobku doktoranta, ankiety oceniającej pozyskiwanie środków na naukę przez doktoranta, jak również ankiety dot. jakości opieki promotorskiej
11. Zaleca się dalszą dbałość o jakość strony internetowej Szkoły, w tym monitorowanie jej zawartości i aktualności na niej umieszczanych.
12. Sugeruje się zwiększenie obsługi administracyjnej Biura Szkoły Doktorskiej.
13. Zaleca się, aby administracja Szkoły corocznie przygotowała wykaz nauczycieli prowadzących kształcenie w Szkole Doktorskiej w danym roku akademickim oraz listę doktorantów kształcących się w SD.
14. Wszystkie dokumenty doktoranta powinny być w jednej teczce, tj. dla każdego doktoranta powinien być prowadzony oddzielny segregator z dokumentacją.

Dyrektor Szkoły Doktorskiej UJD
Dr hab. Alina Gil, prof. UJD